

Menjar de Nadal

Olla de Nadal i la pilota

Olla de recapte

Capó

Llonganisses i botifarres

Pastissets de moniato

Casques

Pastissets de glòria

Nous farcides

Torró cremat

Torró de panet

Coques cristines

Carabassat

Gemes

Tabaquets de coco

¡Bon Nadal i Bon Any!

Vocabulari de les festes de Nadal

Per Nadal s'usen algunes paraules i expressions que sovint estan sotmeses a la pressió i la interferència d'altres llengües. N'hem seleccionades unes quantes, a partir de consultes i dubtes habituals.

Vocabulari de la loteria

premiat/afavorit/ afortunat	agraciado
aproximacions	aproximaciones
bitllets	billetes
cobrament	cobro
dècim	décimo
grossa, la (el primer premi)	gordo, el
senar/imparell	impar
loteria de Nadal/ rifa de Nadal	lotería de Navidad/ Lotería Nacional
loteria de Reis/ sorteig de Reis	lotería del Niño
el Nadal	las Navidades
papereta/paperetes	papeleta/papeletas
parell	par
premis menors	pedrea
premi especial al dècim	premio especial al décimo
premis importants (o majors)	premios importantes (o mayores)
reintegrament (no: *reintegre)	reintegro
sèrie	serie
sorteig/rifa	sorteo
sorteig/sortejos (no: *sortetjos)	sorteo/sorteos
tocar la grossa	tocar el gordo

Dies destacats

Nadal (no *els Nadals)

Sant Esteve (26 de desembre, l'endemà de Nadal)

dia dels Sants Innocents (o dia dels Innocents) (28 de desembre)

Tres grans nits:

la Nit de Nadal, mai *Nit Bona (castellà: *Nochebuena*)

la Nit de Cap d'Any, mai *Nit Vella (castellà: *Nochevieja*)

la Nit de Reis

Reis (6 de gener)

La cavalcada de Reis (no *cabalgata ni *cavalgada) és el 5 de gener

Personatges

Els Reis d'Orient/Reis Mags: Melcior, Gaspar i Baltasar.

És tradició d'anomenar-los també pel color:

el rei blanc (Melcior)

el rei ros (Gaspar)

el rei negre (Baltasar)

Els patges reials (castellà: *pajes*)

Santa Claus/Pare Noel

Tradicions:

El pessebre (castellà: *pesebre, belén*)

Els torrons (castellà: *turrónes*). El torró de gat (castellà: *turrón de guirlache*)

Els polvorons

El caganer: figura del pessebre

La Nit de Cap d'Any se solen menjar dotze grans de raïm (no *dotze raïms)

El cotilló (francès: *cotillon*)

Les estrenes o gratificació/obsequi/extra de Nadal (o propina de Nadal, segons el context) (castellà: *aguinaldo*)

La flor de Nadal o ponsètia (castellà: *flor de Pascua* o *ponsetia*)

La garlanda (castellà: *guirnalda*)

El grèvol (castellà: *acebo*)

La nadala (castellà: *villancico*)

L'or, l'encens (castellà: *incienso*) i la mirra

El tortell de Reis (castellà: *roscón de Reyes*)

El vesc o herba de la sort (castellà: *muérdago*)

Dites populars

Durar de Nadal a Sant Esteve: durar molt poc. Sant Esteve és el dia immediat a Nadal.

Refranys

«De Santa Llúcia a Nadal, tretze dies per igual»

«Un Nadal no fa mal»

«Nadal en dilluns, festes a munts»

«De Nadal a Carnestoltes, set setmanes desimboltes»

«Per Nadal, el porc en sal»

«Per Nadal, cada ovella al seu corral»

«Cada dia no és Nadal»